

Nem *memento mori*nak készült az itt olvasható összeállítás, hanem emlékezőként arra, hogyan robbant be *A látogató* című regény 1969-ben a magyar irodalmi nyilvánosságba. És persze arra, hogy igazából ezzel vette kezdetét Konrád György írói pályája, noha már az ötvenes évek közepétől megjelentek írásai. A *Jelenkor* olvasói is találkozhattak a nevével, a hatvanas évek első felében világirodalmi és szociológiai tanulmányokat közölt a lapban.

Efféle dolgokra akartunk tehát emlékezni és emlékeztetni barátja, Magyar Bálint kezdeményezésére, aki tavaly kereste meg a szerkesztőséget ötletével. Nem a hagyományos módon, értekező, elemző művekkel mutatni rá a kis terjedelmű kötet erényeire, időtálló voltára, hanem úgy, hogy néhány fiatalabb kollégája valamiképp folytatja, továbbírja az ötvenéves regény egy-egy szakaszát, motívumát, gondolkodásmódját.

A lassan szerveződő jubileum tervét az ünnepelt előtt titokban tartottuk, csak felesége, Lakner Judit tudott róla. A folyóirat életének megszokott rendje, nehézkedése, a szerkesztő mindenkor rövid távú feladatai által kialakult kényszerpályán haladva épp a nyári időszakban adódott idő e vállalkozás előmozdítására. Ide, az októberi lapszámunkba terveztük el az összeállítás megjelentetését. De szeptember 13-án meghalt Konrád György, így az ő arcára már nem csal mosolyt kollégái gesztusa. Hiába tudjuk, hogy a halál tervezhetetlen, a szerkesztő mégsem szabadulhat az önvád elől. Kései méltatás ez.

Ágoston Zoltán

N É M E T H G Á B O R

## A fakír bosszúja

Magamra nyitottam *A látogatót*, mint a gázt, *Tisztelettel ajánlom a / Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárnak / Konrád György / 2007. V. 12.*, áll benne, szép, lendületes kézírással. A szöveg irgalmatlan távolságra került, mintha azóta a világ végére utaztam volna egy szarbarna, farmotoros Ikarusszal, és onnan néznék vissza a hetvenes évek végének esőáztatta, önsajnálatba pácolt, magányos délutánjaira, amikor a kietlenség megalkuvás nélküli ábrázolásának perverz élvezetében kerestem és találtam menedéket. Aztán mégiscsak fönnakadtam ezen az aranyhorgon:

*Fekete esőkabátban fekiúdt a téglaoszlopokra illesztett ágyasodronyon, nyaka körül világoskék dörzstörülköző, szakállában kenyérmorzsa, cigarettahamu, kezében elrongyolt ponyvaregény, A fakír bosszúja, földből kiálló, boglyas fejjel a címlapon. Körülnéztem.*

Én is. Viszonylag alaposan. A szöveg mint táj. Elemi irtózás fogott el a jelentéshajszolástól. *Nekem*, idéztem magamban, szó szerint vagy torzított formában, erősen a fekete esőkabát elviselhetetlen recsegésére gondolva, *a (egy) regény lenni akarjon valami, ne mondani akarjon valamit.* Mégis, az *derült ki*, hogy bizonyos értelemben kegyeletsértő, ha, értsük ezt most jól (vicc!), mintha maga Barthes dödögne, *a szerző halálával lábra kap a végképp elárvult főhős.*

*A Sarrasine című novellában Balzac egy nőnek öltözött kasztráltról írja le ezt a mondatot: „Valódi nő volt, a hirtelen riadozásában, az oktan szeszélyeiben, az ösztönös zavarában, az alaptalan vakmerőségében, a kihívó dacában és az érzéseinek gyönyörű finomságai-*